

»SLOVENE« velja po pošti na vse strani Jugoslavije in v Ljubljani: za celo leto naprej . . . K 240— za pol leta . . . 120— za štiri leta . . . 50— za en mesec . . . 20— Za izposojnino celoletno K 420—

== Sobotna izdaja: == za celo leto K 40— za izposojnino 55—

SLOVENE

==== Inserati: ==== Enostopna pettivrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor) za enkrat . . . po K 6— poslana itd. . . po K 9— Pri večjem naročilu popust. Najmanjši oglas 59/9 mm K 15, izhaja vsak dan izvenredni ponedeljek in četrtek po prazniku ob 8. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Razpisni se ne vračajo; nepravilna pisma se ne sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran. Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase, avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7563.

Brezverska šola.

Naši liberalci ali sedaj prevredemokrati se silno trudijo, da bi uvedli brezversko šolo. Ali se pa ti ljudje zavedajo posledic? Dozdeva se mi, da ne, ker bi morali sicer vedeti, da si sami sebi pletejo bič, ki jih bo kaznoval, samo, da bo morda tedaj kes že prepozno.

Kakšne sadove rodi brezverska šola? Pogledjmo malo po svetu! Francoski list »La Réforme sociale« je sporočal o predavanju italijanskega sociologa Garofalo, profesorja kazenskega prava na vseučilišču v Neapolu. Ta list piše: Profesor in znanstvenik kriminalist Garofalo je predaval o ljudski vzgoji in o zločinstvih v Italiji. Zlika, ki nam jo je razgrnil, je bila silno žalostna. Opozoril pa je tudi na vzroke. Vzrokov nam je iskati v šoli. »Gotovo,« pravi učenjak, »ne bo nihče od šole zahteval čudežev. Nekaj pa smemo od šole terjati: da bi vztrajno in načrtno hrepnela mladino plemenito vzgajati, ji dobra načela zasažati v srce in vzbujati stud nad vsem, kar je podlo, nizko hudobno in grešno. Dalje smemo zahtevati, da mladini vcepi v srce ljubezen do dela in reda. Ali pa šola ta namen dosega? Smele trdim, da ne.«

Kriminalist Garofalo ocenjuje potem italijansko učiteljsko. Njegovo rezko obsodbo hočemo tu opustiti. Potem nadaljuje: »Učni načrti ne govore o dolžnostih ljudi; šolske knjige so slabo sestavljene; berila niso prav izbrana; pod krinko domovinske ljubezni čujemo le o zgodovinskih umorih, o bojih, o prelivanju krvi. Mesto pravoslovja se poučuje le državna ustava, o veronauku ni sledu. Otroci se uče, da imajo pravico svoje mnenje svobodno izražati, da smejo vlagati petičije in svobodno voliti v zbornice. To je vsa priprava za življenje. V deželi, kjer so umori tako pogostni (4000 na leto, torej nad 10 na dan, na 2 uri po eden), ne storimo nič, da bi otroke ublažili in da bi jih napolnili s studom pred zločini; nasprotno jim nespametno stariši dovoljujejo, da hodijo v kino, kjer se predstavljajo umori in drugi zločini, kakor bi jim hoteli reči: o priliki pa še ti tako stori! Dovoljen jim je vstop k porotnim obravnavam, kjer zagovornik zagovarja zločinca in ga porotniki pogostoma oprostijo.«

Dalje izvaja Garofalo, da so posledice take vzgoje v statistiki. V Italiji je bilo leta 1862 v prisilni delavnici 15.037 ljudi, leta 1894 že 28.336. L. 1889. je bila med vsemi obsojenci petina mladostnih zločincev. 5500 jih ni doseglo niti 14. leta!

In pri nas? Ali ne veste, da se je število tatov, sleparjev in drugih zločincev tako pomnožilo, da primanjkuje zaporov? Res, da so to večinoma posledice vojne; res pa je tudi, da bi se mogle žalostne vojne posledice omiliti z dobro vzgojo, prožeto z verskim duhom. Primerjajte versko vzgojeno mladino z mlačno ali brezversko! Opazili boste velikansko razliko.

Vsem udeležencem mariborskega orlovskega tabora je kljub vsem slavnostim najbolj imponiralo dejstvo, da se na vsej velikanski prireditvi ni pripetil niti en sam nereden slučaj! To govori več kot cele knjige.

Minister Pribečević! Vi hočete krščansko vzgojo odpraviti in nadomestiti s sokolsko. Ali ne slutite, kaj delate? Ali ne veste, da s tem tirate domovino v prepado? In mi naj bi Vam sledili? Nikoli!

Kruva bilanca.

»Če je to socializem — doli ž njim!«

Znani ukrajinski socialist M. Kovalenko priobčuje v italijanskih listih članek pod naslovom »Livorno in Moskva«. V njem očita italijanskim socialistom, zakaj se niso na svojem kongresu niti z besedo dotaknili delovanja Če-Ka — izredne komisije za pobijanje protirevolucije na Ruskem — in ga obsodili. Potem navaja Kovalenko celo vrsto strahotnih činov te komisije, ki meščanski razred naravnost iztrebljuje, a ne prizanaša prav nič niti delavcem niti v boju za socializem osivelim socialistom. Iz teh činov odseva vsa blodnost boljševizma in njegovih zločinskih-blaznih metod, v njih se kaže vsa njegova protičlovečanska in protikulturna bit. Kovalenko pripoveduje:

Ko je bil lani meseca februarja nazenjan prihod inozemskih poslanstev v Rusijo, je sovjetska vlada radi lepšega proglasila odpravo smrtnih kazni. Toda naslednja noč po tem proglasu je bila ena najtragičnejših, ko je kri nedolžnih žrtev tekla v potokih. V Saratovu je to noč odmeval jok nesrečnih žena, ki so jih vodili na morišče in tam postrelili. Tudi po drugih mestih so to noč morili ljudi kar v trumah. Tik pred prihodom poslanstev so boljševiki izpraznili ječe v Moskvi in Petrogradu, češ vse politične zločince smo izpustili, v sovjetski deželi vlada svoboda. Toda v resnici so jetnike deloma izgnali v Sibirijo, deloma pa jih razmestili po ječah v notranjosti dežele. Stvar svetu ni ostala prikrita, ker se je dvignilo mnogo plamenečih protestov, med temi naslednji:

»Protestiramo proti nesramni goljufiji, ki so jo izvršili boljševiki. Malo dni pred prihodom zunanjih socialistov, so socialisti, ki so bili zaprti v Butirki, uklenili v verige in poslali v Sibirijo.« Protest so podpisali kot zastopniki ujetnikov: revolucionarna socialistka Morozov in Ratner, anarhista Koralič in Šapiro, maksimalista Kamišev in Nevstrojev in železničarja Kozlov in Agapov.

Dne 15. aprila 1920 je poslala mo-

skovska Če-Ka svojim podružnicam po deželi tajno okrožnico pod št. 325—16.756, ki sta jo podpisala Jagos in Luric. Okrožnica se je glasila: »Vsled odprave smrtnih kazni Vam naročamo, da pošljete vse osebe, ki se morajo ustreliti, v vojni pas, na katerega se gornja odredba ne razteza.« Na ta način je bilo ustreljenih cela vrsta socialistov in anarhistov, v kolikor jih niso postrelili že na potu. Kovalenko navaja imena mnogo znanih socialistov, ki so na ta način našli svojo smrt.

Anarhistom, zaprtim v Butirki, se je posrečilo spraviti v svet naslednjo izjavo: ».... izjavljam, da nobena vlada na svetu ne ravna tako nečloveško z anarhisti. Agenti Če-Ka nas pretepajo, nas zapirajo in streljajo.« Skupina zaprtih socialistov pa je pisala: »Obvestite zunanje sodruge, da so 20. avgusta odvedli iz Moskve v jaroslavsko ječo težko bolne sodruge. Mnogo je pri tem trpel stari socialist Artemijev. V Jaroslavu so razmere strašne.« Iz Jaroslava je dospelo pismo dne 20. septembra 1920, ki pravi, da so jetniki v Jaroslavu obsojeni na smrt od lakote. Med temi jetniki so bili revolucionarni socialisti Vedenjapin, Gončarov, Morozov in drugi, ki so pod carjem prestali po 12 let politične ječe; razen teh deset socialistin.

V Bakuu je Če-Ki dala ustreliti osi-velega revolucionarnega socialistu Emanuelilova; v Harkovu je obsodila tri druge socialiste in 83 nesocialistov na prisilno delo.

Pričakujoč maščevanja za vse te in podobne svoje čine, so boljševiki začeli med revolucionarnimi socialisti in meščanskimi sloji jemati talce in zagrozili, da jih bodo dali takoj postreliti, kakor hitro se izvrši kak napad na tega ali onega sovjetskega funkcionarja. Vsa ta zločinska sredstva boljševizma je označil Zinovjev v št. 27 l. 1918 tednika Če-Ka kot »lepoto in slavo boljševiške stranke«. A 1. novembra 1918 je poslal Lažev, eden izmed štirih poglavarjev Če-Ka, podružnicam v notranjosti naslednje navodilo: »Mi se ne borimo proti posameznim osebam, ampak enostavno iztreblujemo meščanski razred. Zato med preiskavo ne iščete dokazov za krivdo: Vaše prvo vprašanje na dovedenega obtoženca bodi: Katerega razreda pripada, kakšna je bila njegova vzgoja, kakšno družabno stopnjo zavzema. Odgovori na ta vprašanja morajo odločiti jetnikovo usodo. Tu je bistvo in znamenje rdečega terorja.« No, ta teror velja v polni meri tudi za delavstvo. Tako je pisal list »Trud« meseca decembra 1920: »Delavci so se v svojem težkem položaju udali vplivu revolucionarnih so-

cialistov in menševikov. Prišla je naša odločilna ura: Vse tiste, ki nas izzivajo, moramo zdrobiti, pa naj so to tudi pravi delavci.«

Na petrogradski univerzi so boljševiki ustanovili fakulteto za špionažo. Lažev in Potapov sta poslala podružnicam Če-Ka okrožnico, v kateri učita, kako naj se sestavljajo in delujejo krdela tajnih agentov: »Najboljše sredstvo je, da se korumpirajo jetniki in njihovi sorodniki. Nekateri je mogoče pridobiti s terorjem, druge z denarjem... Z jetniki naj se zapre po eden naših, ki naj skuša pridobiti njihovo zaupanje. Ako se mu to posreči, more doseči izvrstne uspehe.« V Ukrajini, Odesi, Turkestanu in drugod je bilo po ječah Če-Ka uvedeno mučenje, da so iz jetnikov izsilili željena priznanja in izpovedi. V Turkestanu velja običaj, da mora sodnik sam usmrtiti obsojenca. Koliko je bilo tu žrtev, ni natančno znano, a po Laževem priznanju je bilo tako usmrčenih 32.000 oseb, ne všteti usmrčenj v trumah, ki istotako znašajo premnogo tisoč oseb.

Spričo vseh teh grozot bomo radi verjeli sestram »Rdečega križa«, ki so živele v Kijevu l. 1918. in 1919, ko opisujejo člane Če-Ka kot kokainomane, sadiste in živčno bolne perverzneže.

Stari socialistični borec Martov po pravici vprašuje komuniste čelaga sveta, da-li morejo prevzeti odgovornost za vsa ta strašna zverinstva in jih opominja: »Kadar se izve vsa resnica in se bo socializem še dalje istovetel z boljševizmom — utegne priti dan, ko se bo reklo: ako je to socializem, potem doli ž njim!«

Pariško pismo.

4. febr. 1921.

Dne 1. febr. je pariška policija razkrila tajno komunistično centralo, v kateri so sodelovali razni Abramoviči, Gleichgewichti, Goldfuži, Keimi, Grünblatti in tudi trije srbski dijaki: Radomir Vujevič, Milan Geradović in Velizar Kusanović. Policija je naletela pri hišni preiskavi na dokumente, ki jasno pričajo, da so te rastline prišle iz Rusije in da ofiциelno zastopajo izvrševalni odbor tretje, moskovske internacionale pri francoskih komunistih. Srbski dijaki, ki študirajo na stroške »kapitalistične« države SHS, imajo svoj komunistični klub, ki sestoji iz 40 članov (hvala Bogu, še znatna manjšina med srbskim dijaštvom v Parizu). Literatura, ki jo je policija »uhvatila«, dokazuje, da si je ta revolucionarni kružok, kojemu je predsedoval bivši boljševiški komisar Abramović, imenovan »moskovsko oko«,

ena velika farbarija in kulkat sm reku tkula na viliuene shodeh, ke sma se pre-ri-val ke pa sm in se špetar ket meše-tari: »Gespud župan, nej zamerja al pa ne. Tale pehajne ni za nbi; tu udar na žuce. Uni sa že mal preveč u letih in pa tud zdravja nisa tagca zadne čase, kokr ga je treba za ta dirndej. Kua u pa šele pol, ke se uja mogli ulačt ke u Belgrad pa spet nazaj, kedr u kermu u glava padl. Teh štrapacu uni nauja zdržal in se uja fental. Nej mene ubugaja in lepu duma ustaneja pr gespe, pa se uja hmal pucajtal in uja tak ket redkuca. Nej se gespud Rajsar ungau in žene uku! pa svet. On je še mlad in vesele ma du kurita.«

»Ti s šalubarda, Zgaga!« sa m udgu-vurl gespud župan. »A na videš, kuku sm še gibčen, kedr gre za narudu blagor in je treba viliuce putegn? Tu s le ti du-mešlujes, desm prestar in bulehn. Za devet fantu še udrinem, kedr sm pr vol. Učas me res mal prime tlela u križe in me zbada, de videm use svetnike; kokr m pa zvečer nalužeja mrzle ubkladke gor in me puvijsa u vulnene facanetelne, pa m prec udleže in drug dan sm frišn in gibčen, de b čez streha skoču.«

»Buh jm dej zdravje, gespud župan! Saj jest na mislem tku hedu. Buh na praden, de b jest reku, de jh u prec konc, kokr uja izvolen. Ampak štrapac je hud. U Belgrad pa nazaj, pa spet ke in spet nazaj, tu nisa mačkene souze. Pol nej se pa še kej zjezeja tam, al pa prehladeja,

LISTEK.

Najnovejše izpreobrnitve.

(Od našega inozemskega poročevalca.)

(Konec.)

Precej pozornosti je začetkom minolega leta vzbudil prestop grofice Fumassoni-Biondi z njenimi tremi sinovi Levom, Jurjem in Musijem iz pravoslavne v katoliško cerkev. Tega slučaja si spričo trajnih stikov s katoličani ni težko pojasniti. Ob prestopu je izvršil cerkvene obrede eden kardinalov, sv. mašo pa je daroval rusko-katoliški duhovnik Evrejinov in obhajal konvertilke v obel podobah. Evrejinov je sam konvertit. Izprva se je posvetil diplomatični službi in bil pod Giersom tajnik ruskega poslanstva v Rimu. Tu ga je našla milost ter ga z njegovim prijateljem Svečinom, takrat službujočim na ruskem poslanstvu v Carigradu, dovedla v katoliško cerkev. Kot sin bivšega carjevega ministra, ki so mu bila odprta vsa vrata in zagotovljena sijajna karijera, se je odrekel vsem zemskim ciljem in postal duhovnik. Od tedaj deluje v Rimu in čaka trenotika, da bi se mogel vrniti v svojo domovino in postati ondi apostol svoje cerkve.

Sicer se pa s pojmom »izpreobrnitve« ne veže vedno prestop iz ene vere v drugo. Za primer naj navedem le tri zgleda iz zadnjega časa. Kdo je Benac? Veličina iz srede fran-coskega prostozidarstva, čegar sin je rasel se-

veda brez krsta, brez cerkve, brez vere kot »laik«, to je ateist. Prišla je vojna. Mladi Benac je bil v zadnjih bojih težko ranjen ter je visel med življenjem in smrtjo. Tu je iz lastnega nagiba prosil za katoliškega duhovnika. Umirajoč je prejel sv. krst, sv. obhajilo in sv. poslednje olje in izjavil: »Umrjem kot kristjan. Zelim, da se to zve. Dati hočem vsaj ta zgled in svojim sodobnikom povedati, da se more Francija le tako vzdržati, da se vrne nazaj v cerkev.«

Kdo je Leseur? Zdravnik, svobodomislec, vzvišen nad krščanskim »praznoverjem«. On ima ženo, plaho, priprosto bitje z majhenim ostankom krščanstva. Mož ji hoče tudi ta ostank zatreti ter ji da čitati Renana. Toda namesto da bi jo ta od krščanstva odbil, se je nepošteno metode tega bogotajpca odprle oči, da je iz mlačne kristjanko postala zavedna navdušena katoličanka. Svoje duševne boje je zaupala dnevniku in — umrla. Mož išče tolažbe in prebira njene papirje. Bere njeno izpoved in ob njej se užge iskra njegove lastne mladostne vere. Dr. Leseur je danes dominikanski novinec.

Maksim Gorkij ima sina, ki je zrastel v ozačju bogotajstva in kot moderen pogan hodil po svetu. Prišla je svetovna vojna; mladi Gorkij vstopi v tujsko legijo in izgubi eno roko. Kako je prišlo, ne vem, ampak dejstvo je, da je danes Gorkijev sin kristjan, zvest katoličan in predbojevnik svojega Boga. Tudi on je potkal na samostanska vrata družine sv. Frančiška Asiškega, želeč postati eden najmanjših bratov.

Gespud župan je zadnč, ke je prsou iz Belgrada nazaj, prou puvetu, k je reku, de more bt kuštrun usak, kdur če bt dobr prstaš demukratu. Kašna ma vouna, je pustranska reč, sam de je tagca duha kokr kuštrun, pa drži.

Zdej se je pukazal, de je mou gespud župan prou in de ma zmeri prou. Gespuda župana sa vulil, Rajsarja sa pa zvulil. Kej tagca sprauja sam kuštruni skp, ldje, ke maju mežgane, pa če še tku mejčken prcjon, nekol ne.

Jest sm večkrat reku: tula ni use prou, ke sa vidu gespuda župana na ti-stem liste za kandidata. Tu je use skp

že porazdelil vloge, katero bo igral vsak pri komunistični revoluciji v Franciji. Zastopnik ruskih proletarcev je bil seveda nastanjen v sijajnem stanovanju. Nekaj izmed teh židovskih rož so poslali že čez mejo, tri srbske dijake in 4 druge aretirance bodo sodili vsled rovarjenja proti državi. K temu dejstvu bi si dovolil pristaviti le sledeče: 1. Država naj bolj pazi, kadar pošilja svoj ali narodni novac svojim dijakom v tujino. — 2. Beležimo, da so se vsi hrvatski in slovenski dijaki kljub vsem protestom morali vpisati pri policijskem ravnateljstvu v Parizu za Srbe. Odkod instrukcija? — 3. Brat zaprtega Radomirja Vujevića je bil izgnan oktobra meseca iz Francije in se nahaja v belgrajskih zaporih.

Z veseljem moramo konstatirati, da se tudi katoličani ob baltski obali zbirajo v politične in socialno-gospodarske organizacije. Eden izmed zastopnikov litvanske države v Parizu, č. g. Adamas Vilimas, ki je v neutrudljivo požrtvovalnostjo sprožil litvansko vprašanje na pariški mirovni konferenci in ki se je udeležil velike katoliške manifestacije v Kovnu začetkom januarja, mi je z vsjo vpludnostjo razložil pomen in dalekosežnost tega katol. shoda. — 1. Kongres katolikov je bila neka zahvalna manifestacija za odrešitev katoličanov izpod jarma ruskega carizma. Litvanci so kljub vsemu pritisku ohranili svojo katoliško vero. — 2. Treba je bilo dati katoliškim organizacijam skupno enotno orijentacijo v notranjem življenju in v vnanjih odnošajih nove samostojne litvanske države. Ker ima katoliška stranka v konstituenti absolutno večino, se bodo socialne reforme brez velikih težav izvedle po krščanskem programu. Kakor povsod, tako so tudi tukaj rak-rana vsega notranj. življenja neizmerna veleposestava. — 3. Na zunaj so odnošaji Litve težavni. Vilnsko vprašanje, ki ga je ustvarila okupacija Želigojskega, je globok prepad, ki zija med imperialistično Poljsko in med Litvo. Na drugi strani pa se je bati prehudega vpliva Nemčije na mlado sosedno državo. Francija še do danes ni marala priznati neodvisnosti Litvanije. Da se otresejo boljševiske in nemško-protestantske nevarnosti, so litvanski katoličani na kongresu sprožili veliko inicijativo, da si pridobijo prijateljstvo katoliške Francije. Na čelu tega gibanja stoji č. gg. A. Vilimas v Parizu in minister vnanjih stvari v Kovnu — tudi duhovnik. Tako so katoličani že imeli veliko zadoščenje, da so mogli pozdraviti posebno francosko deputacijo: poslanca in velikega propagatorja kat. demokratizma v Franciji Marc Sanguiere in njegovega tajnika in enega izmed redkih poznavateljev vzhodne Evrope, skoro vse slovanske jezike govorečega mladega duhovnika, učenjaka abbéja Cenneya. Pozdravljamo, da je kongres v Kovnu pomladil in poglobil versko prepričanje ob baltskem morju. Le čvrsti katolicizem se bo mogel na pragu Rusije ustaviti razdiralnemu delu boljševizma.

Treba pripomniti, da delovanje litvanskih duhovnikov v Parizu zasluži naše občudovanje, in ako bi potegnili paralelo med oficiole propagando za našo državo v Parizu in med litvansko, potem se ne bomo čudili, ako smo mi veliko veljali 1918, sedaj pa ne veljamo nič, da pa Litva ni bila znana prej in da si je s trudom in delom pridobila spoštovanje zdaj.

Že dolgo časa se mudita poljska cerkvena kneza, krakovski škof knez Sapieha in nadškof v Lvovu dr. Teodorovic v Pa-

rizu. Prišla sta iz Rima. Francoski cerkveni in politični krogi ju obdajajo z vso liubeznivostjo. Predsednik republike Millerand ju je sprejel v avdienci in jima čestital, da sta doživela osvoboditev svojih škofij. Kje so v Franciji tisti časi, ko je vsak pobalin smel vreči kamen na svečnika! Kdor to Francijo pozna, ta ne pozna Francije od 1921!

Politične novice.

+ Registriramo. Velebsko glasilo »Balkan«^c odgovarja na naš članek »velesrbska izdaja«^c od 23. t. m. Naših stvarnih trditev ni ovrgel; edina pozitivna misel v »Balkanovici«^c polemiki je, da je velesrbska ideja s svojimi mukami in žrtvami izvajala zmago Jugoslovanom, pa tudi ta trditev je precej šepava. »Slovenski Narod«^c hvali »Balkanovo«^c velesrbsko pismo in jo podpira. To se popolnoma ujema s trditvijo subotiskega dopisnika »Narodne politike«^c z dne 5. t. m., ki piše: »Kod Vas u Hrvatskoj vole identificirati prečanske radikale sa Velikosrpstvom, a demokrate sa jugoslaventvom. Ne varajte se! Kod nas su demokrate i radikali jednako ambiciozni u proganjanju svega, što nije srpsko.«

+ Brri! »Slov. Narod«^c objavlja dopis: »Doselej smo mislili, da je pretežna večina naših profesorjev in literatov prožeta z idejo narodnega in državnega edinstva. Ali bo treba to mišljenje korigirati? Izvedeli smo namreč, da je gotovi krog naših intelektualcev sestavljen neko deklaracijo, ki se po klerikalnem receptu z vso odločnostjo izreka za absolutno politično in upravno avtonomijo slovenskih zemlja in nabira zanjo podpise.« Strašna misel za demokrate, da trezni kulturni delavci ne slede demokratskim frazami!

+ Pomenljive besede. Sprčo politike velesrbskih centralistov v naši državi objavlja »Hrvatska Obrana«^c sledeče besede iz nekega pisma pokojnega biskupa Strossmayerja, ki je bilo pred nekoliko leti obelodanjeno v »Radu Jugoslavenske Akademije«^c: »Ako bodo srbski politiki kopali grob Hrvatov in Bolgarom, naj vedo, da bodo oni prvi v ta grob legli.« To je dejal največji prijatelj srbskega naroda. Trdno upamo, da se te besede ne obistinijo in da bodo resni srbski krogi pravočasno uvideli, kam bi državo privedel centralizem.

+ Lenin o jugoslovanski politiki. Hrvatski listi pišejo: Neki angleški socialistični list objavlja razgovor svojega dopisnika z Leninom v Moskvi. Anglež ga je med drugim vprašal, kaj misli o položaju boljševizma v Jugoslaviji. Lenin je odgovoril: »Tam so ministri, ki delajo za nas.« — Se non è vero, è ben trovato.

+ Poljska ustava. Iz Varšave poročajo: Na zadnji seji državnega zbora so bili v drugem čitanju sprejeti ostali členi ustavnega načrta po sklepih komisije, pri čemer so bili zavrnjeni vsi dodatni predlogi. Člen 112 določa, da se prava manjšin in njih prostega razvoja uredi potom volivnega zakona.

+ Ameriški krediti Evropi. Iz Washingtona se poroča, da je odbor za zunanje zadeve v senatu predložil poročilo o zakonskem načrtu, po katerem bo dovoljenje posojil tujim vladam zavisno od privoljenja kongresa. Senator Reed je kritiziral novi kredit, ki ga je dala Amerika Češkoslovaški v znesku 67,329.000 dolarjev.

+ Chamberlain o pariški konferenci. LDU Pariz, 6. febr. Chamberlain je izjavil v svojem govoru, ki ga je imel v Birminghamu, da je Nemčiji od pariške konference

napravljena ponudba ugodnejša od pogodbe versailleske mirovne pogodbe. Nemci imajo pravico vztrajati pri tem, da se versailleska mirovna pogodba doslovno izvede. Ta pa je manj mila kot sklepi pariške konference. Velike važnosti je za Nemčijo, kakor tudi za ves svet, da se Nemčiji naznani višina obnovitvene vsote.

+ Wilson proti zmanjšanju armade. Predsednik Wilson je vložil svoj veto proti zakonu, ki se tiče zmanjšanja ameriške rmade.

+ Nemčija dela. Moskovska »Izvestja«^c poročajo, da pride spomladi v Rusijo 5000 nemških tehnikov specialistov, od teh 4000 za kovinsko industrijo, 247 za zdravstveni komisariat, 86 za sovjetske tiskarne, 445 za poljedelski komisariat in 200 izvedencev za gospodarski sovjet.

+ Sprememba grške vlade. LDU Atene, 6. febr. (Havas.) Kralj je poveril sestavo novega kabineta dosedanjemu finančnemu ministru v Rhalisovem kabinetu Kalegeropulosu. Kalegeropulos prevzame portfelj zunanjih poslov, Gunaris vojno, Protopopadakis finance in Theotokis pravosodje. Novi kabinet je že prisegel.

+ Čičerin dementira. LDU Moskva, 7. februarja. Ljudski poverjenik zunanjih poslov Čičerin je izjavil v neki noti na Lloyd Georgia, da ni res, da bi poslala Rusija svoje čete v Perzijo. Tudi ni res, da bi bile ruske čete prešle v Malo Azijo. Čičerin je protestiral proti očitkom, da je Rusija povzročila ljudski upor v Buhari, da namerava stopiti v zvezo z Afganistanom in da povzroča nemire v Indiji. Končno se Čičerin pritožuje, da ententa podpira bele gardiste in da je bila municija za Poljsko angleškega izvora.

Primorske novice.

Dve narodni kuriji predlagajo italijanski politiki sprčo predstoječih volitev za parlament v Primorju. Slovanski volivci naj bi se glasom lastnih izjav vpisali v posebno slovansko listo, ki bi dobila po proporciju toliko poslancev, kolikor po zakonu gre določenemu številu volivcev; na ta način menijo Italijani izogniti se nevarnosti, da bi Slovani mogli odvojevati Italijanom kakšen mandat združeni v eno samo nacionalno stranko. Tako pa bi se Slovani v svoji kuriji sami po strankah cepili. Slovani so seveda proti takemu samovoljnemu kršenju volivnega zakona, ki ne pozna nacionalnih kurij.

Regulacija Raše, ki dela vsled poplav vsako leto najmanj 3200 majhnim posestnikom veliko škodo, se menda v kratkem prične.

Štiri kvintale eksplozivnega materiala so našli karabinjeri skrite v kamnolomih pri Tržiču. Nekaj ljudi je v zvezi s tem aretiranih.

Lepa hvala! Glasilo tržaških italijanskih nacionalistov se peča s člankom »Edinosti«, ki je Slovence ob priliki aneksije pozvala k delu za obrambo narodnih in kulturnih pravic slovenstva. Italijanski nacionalisti pravijo, da bodo sami branili pravice Slovanov, zahtevajo pa od njih, da izpolnijo svoje državljanske dolžnosti do matere Italije. Če ne, se utegne Slovanom v Veneciji Juliji zgoditi ta, o kakor se godi brezpravnim narodnim manjšinam v Jugoslaviji. — To je pač ali predrzno ali pa noro. Svoje pravice bodo Slovenci sami vedeli braniti; so jih, ko še ni bilo »matere Italije«^c na naših dednih tleh in ko so imeli opraviti z drugačnim nasprotnikom nego je italijansko kraljestvo.

»Pravni Vestnik«^c je izšel v Trstu. Obračal bo posebno pozornost pravnim zadevam občin. Prva številka razpravlja med drugim o rabi slovenskega in hrvatskega jezika na sodnih Primorske in slovenski sodni terminologiji.

Dnevne novice.

— Ljudsko štetje izrabljajo protidržavni elementi. Kakor je doznalo ministrstvo notranjih zadev, izkoriščajo razni elementi ljudsko štetje in popis živine ter razširjajo neresnično vest, da se popis prebivalstva in živine vrši samo zato, da se antantni poplača vojni dolg Srbije. Ker se je doznalo, da se tudi v Ljubljani gotovi ljudje odtegujejo ljudskemu štetju in popisu živine, se še enkrat opozarja, da ljudsko štetje in popis živine ni v nikakoli zvezi s kakimi novimi davki, termveč se vrši ljudsko štetje edinole radi tega, ker rabi popisni material statistični urad v Belgradu. Taki popisi se vrše po vseh državah in so se vršili vsakih 10 let v bivši Avstriji. Kdor bi se torej odteguoval ljudskemu štetju ali popisu živine ali pa druge nagovarja, da se temu odtegnejo, bo glasom posebnega naročila ministrstva za notranje zadeve, št. 427, najstrožje kaznovan. Ravnotako zadene najstrožja kazen vse tiste, ki bi imeli v svojih stanovanjih ali hišah ljudi, ki pri ljudskem štetju niso bili popisani.

— Se ne da združiti. Razglašeno je bilo, da namerava napraviti Jugoslovanska Matica na velikonočno nedeljo veliko javno tombolo, ki bi bila na Kongresnem trgu. Ta dan popoldne je pa vsako

leto že od l. 1895. dalje potresna procesija z Najsvetejšim v uršulinsko cerkev, zato bo na vsak način kazalo, da se tombola preloži na velikonočni ponedeljek; saj tudi sicer velika nedelja za hrupno igro ni nič kaj pripraven in primeren dan in bi bila Jugoslovanska Matica ta izprememba tudi v gmočno korist.

— Skupna organizacija jugoslovanskih novinarjev. Pooblašeni delegati Srbskega novinarskega društva v Belgradu, Hrvatskega novinarskega društva v Zagrebu, Društva jugoslovanskih novinarjev v Ljubljani in Udruženje novinarov Bosne i Hercegovine v Sarajevu so sklenili na svojih sejah v Zagrebu dne 6. in 7. febr. t. l.: Da se konstituenta (ustanovni občni zbor) novinarskega udruženja skliče na katoliško Veliko noč, t. j. dne 27. in 29. marca 1921 v Sarajevu in da se ji predložijo osnovna pravila, sprejeta sporazumno na sejah pooblaščenih delegatov teh društev.

— Imenovanja v zdravstveni službi. Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro preključuje in razveljavlja imenovanje dr. Vladimira Šobajčiča okrožnim zdravnikom za Meliko, dr. Karla Hollegha okrožnim zdravnikom za Kranjsko goro in premeščenje okrožnega zdravnika dr. Albina Češarka iz Mokronoga v Novo mesto in sicer ker prvoimenovani svoje službe ni nastopil in ker sta se zadnje dva imenovana odrekla svojem imenovanju, oziroma nameščenju.

— Leonova družba vabi vse svoje članke na občni zbor, ki bo v ponedeljek, 21. febr. 1921 ob 3. popoldne v posvetovalnici K. T. D. v Ljubljani. Dnevni red: 1. Porocilo odbora. 2. Dopolnilne volitve odborovih članov v smislu § 7. društvenih pravil. 3. Slučajnosti. — Odbor. (k)

— Zagorje ob Savi. V četrtek, dne 3. t. m. je umrla v sanatoriju »Elisabethinum«^c v Ljubljani gospa Ljudmila Ranzinger, roj. Čerin. Velicasten pogreb, ki se je vršil v nedeljo v Zagorju z železniške postaje na pokopališče, je pričal o vsesplošnem ugledu in spoštovanju, ki ga je uživala blaga pokojnica. Ugledni rodbini naše najiskrenejše sožalje.

— Umrli je v Pittsburgu v Ameriki Hrvat Josip Marohnić, predsednik Narodne Zjednice, ki si je pridobil velike zasluge za dobrobit hrvatskih izseljencev v Ameriki.

— Zedinjenje srbskih pravoslavnih škofij v Ameriki s cerkvijo belgrajskega patriarhata. Kakor poroča »Samouprava«, je glavni cilj potovanja ohridskega škofa dr. Velimirovića v Ameriko ta, da pripravi pot za zedinjenje pravoslavnih župnij v Ameriki z belgrajsko pravoslavno cerkvijo. Doselej so bili ameriški pravoslavni izseljenci brez lastnega škofa in je vsak župnik vodil svojo župnijo sam zase, kakor je sam vedel in znal. Misel zedinjenja s cerkvijo v stari domovini je med ameriški pravoslavci vedno živeła.

— Iz Tržiča. Glavna trafika v Tržiču, ki jo je imel do sedaj g. Rihard Mally, je bila po dolgem času vendar enkrat razpisana! Kakor se govori po Tržiču, so prosili trije za to trafiko in med temi prosilci je tudi dosedanji lastnik trafike R. Mally in poleg njega baje prosi še eden, ki se ne more ravno bahati z revščino! In ta dva — oba tako bogata — gresta v boj za trafiko nasproti prepotrebni revežem invalidom in hočejo tem siromakom odgrizniti zadnji kosček kruha! Slišali smo celo govorico po Tržiču, da bo glavna trafika zopet podeljena Rih. Mallyju. Ne vemo, kaj je na tem resnice, pa če bi se to res zgodilo in bi se dalo milijonarju trafiko in pri tem prezilo revnega in valida, potem bi bila to v nebovpijoča krivica, zoper katero bi najodločneje protestirali v imenu vseh ubogih invalidov! Enako tudi zahtevamo ponovno, da se razpišeti v prid invalidom tudi obe trafiki, ki sta do sedaj še v lasti ge. Verdir in ge. Ratije Zwił, ker so invalidi gotovo bolj potrebni!

— V Belo Krajino prihaja spomlad. Iz Adlešič, dne 3. febr. Danes smo videli pri nas že prve znanilce spomladi, štiri škorce. Ne pomnimo, da bi se bili kdaj tako zgodaj vrnili k nam. Lani so se šele dne 13. februarja, navadno pa šele okoli 20. februarja. Gotovo jih je privabilo k nam nenavadno lepo in toplo vreme meseca januarja, vsaj smo imeli n. pr. 14. zjutraj ob 7. uri v senci +12 C, največ zime pa smo imeli 29. zjutraj — 4 C. V drugi polovici smo slišali po jutrih večkrat tudi brinjeve, ki so pele, kakor spomladi.

— Zabranjen list. Ministrstvo notranjih del je preprečevalo pošiljanje in razširjanje lista »Budapesti-Hirap«^c v naši državi, ker piše proti njej.

— Tudi na Raki se gibljemo! Naše Prosvetno društvo je priredilo v nedeljo dne 30. jan. šaljivo igro »Pogodba«, na Svečnico pa »Samoglavo Minko«, obakrat v župnijskem hramu (16 × 7 = 112 m²) z najboljšim uspehom in ob veliki udeležbi.

— Zaradi tihotapstva so bili obsojeni Homovec Matija s Stare Vrhneke na 5000 kron globe in 1 mesec zapore, Franc Kolar iz Ruš na 500 K globe in 8 dni zapore, Janez Križaj s Stare Vrhneke na 1000 kron globe in teden zapore, Ivana Turšič z Brezovice na 200 K globe in 2 dni zapore.

pa jih lohka naenkrat tku prime, de uja mel za useli zadost.

»Hvala lepa, Zgaga, za toja skrb zame! Sej jest sm sam že večkrat na tu mislu. Al kua pa čš! A misleš, de me pešeteja pr mir. Bl ke se braneš, bl tešēja u tebe. Ti na veš kašn sa. Pudrepne muhe sa še nadoužne žvauce preke našm demukratem. Jest sm jm iz lepa reku; pa ne enkat, stukat sm jm reku: »Gespudi, jest sm že dost garu u žiulejn. Zdej nej pa drug. U Belgrad me na spraute, če me iz parem vulmi ulečete. Jest ustanem duma in skrbim raj za iblanske oučice ket dobr župan in pastir. Drug se pa vozte ukul in se mrcvarte za demukrate pu svet. Jest sploh na vem, kuku pridem du tega, da b se mogu kar naenkat in še clu na starast ungaut za demukrate, ke jest nistem demukrat in tud neko na bom. Sej še sam prou dobr na vem, kdaj sa me prekrstil u demukrata, ke sm vnder že ud rojstva sem — pardon, mal predeleč sm pusegu nazaj — no, ud tekat, ke sm začeu soja su zobat, liberalc iz duša in telesam. Pa sa gespudi rekl: Sej je use en, kua sa. Sej sma usi liberalci kokr sma bli, ampak sej veja: če pud enem imenam clouk zgebi kredit, more začat pa pud drugem dougove delat. — No ja, sm reku, sej je nazadne use en, kuku me krstte, sam za komunist me na smete še za enkat nardit; s časama pa še na vema, kua pride. Ampak tu vam rečem: u Belgrad na grem, če se usi

na glava pustaute. — Sej jm na u treba jt u Belgrad — sa spet rekl —; če uja pa že ravn mogl jt, uja stupil sam enkat ke dol, pol uja pa udstupil, sej izgovar se u že dubu. — Pa za kua b mogu jt ravn jest? A nimate družga?»

»Mama jh že, sa rekl; še preveč jh mama, ampak na ulečēja ne. Kredita nimaja ta prauga pr ldeh. Uni sa pa pousod dobr zapisan, pr ldeh in pr ulad, že ud nekdej. Sej veja, de ranka austriska ulada ni tla nobenga druga župana, kokr nh. Ivana Groznaga je dvakat škartirala. — In tuč časa sa vorglal in tišal u mene, de sa me preguvuril, de sm jm šou na lim. Kumi sm pa pršou u Belgrad, sm pa prec vidu, kam pes taca muli. Te mrcine demukratske sa se me le tli znebit iz Iblane, de b drugem preputu kumanda čez Iblana. Kokr sa Ivana Groznaga izrinil iz Iblane, čš, ti s za kej višija ustvarjen; tebe je škoda za naše kuštrune. Tku sa tli zdej iz mana nardit. No, pa jest sm hitr pgruntu nhna špekulacija, pa sm s mislu: mene pa na ute tku lepu udpraul in usedu sm se na ulak, pa sm biu spet tle. Ti na veš, Zgaga, kuku debel sa me gledal, ke sm stopu medne. Jest sm mislu, de me uja iz učmi pužrl. Pa kua tu mene briga, a je tem ldem prou al ne. Le tu me veseli, de sm u pravem čas spuznou nhna hizaušna. Jest nč družga na pravem zdela h konc, kokr: Buh me vari prijatlu, suvržnku se um skusu pa že sam ubrant.«

— Izplačevanje začasnih priznanje. Finančni minister je odredil, da se čimprej prične izplačevanje začasnih priznanje izpod 1000 kron, izdanih povodom odtegnitve 20 odstotkov avstro-ogrskih bankovcev pri žigosanju.

Društvo slov. zobotehnikov sklicuje za dne 8. februarja 1921 ob 7. uri zvečer sestanek pri »Novem svetlu«, Prešernova soba. Ker je sestanek velike važnosti, se prosi vse nekoncesijonirane zobotehnike, da se vsi zanesljivo udeležijo. — Odbor. (k)

VREMENA KRANJCEM SE NE BODO ZJASNILA,

kakor je prerokoval dr. France Prešeren, 1. dokler bomo po sokolskih načelih vzgajali mladino;

2. dokler bomo imeli kameleone, ki spadajo pravzaprav v špirit in muzej, na čelu našim obrambnim organizacijam;

3. dokler bomo imeli kozle za vrtanje;

4. dokler bomo s krokanjem reševali domovino;

5. dokler se bomo dostojnosti in morale učili na plesih;

6. dokler bomo svojo duševno hrano zajemali iz demokratskih listov;

7. dokler bo stanovanjski urad reševal stanovanjsko bedo;

8. dokler bomo s klečeplastvom izražali svoj patriotizem;

9. dokler bomo imeli samo eno državno »oblačilnico« in kar celo vrsto državnih in drugih »slačilnic«;

10. dokler bomo od majhnega volička pričakovali veliko mesa.

Ljubljanske novice.

Ij Predavanje SKSZ danes v Ljudskem domu radi pustnega torka odpade. Prihodnji torek bo predaval g. urednik Fr. Tersegav.

Ij Franciškanska prosveta (dramatski odsek) ima v sredo 9. februarja ob 7. uri zvečer važen sestanek v dvorani franciškanskega samostana. Prosim posebno gospode, da se sestanka vsi udeležijo.

Ij »Čez leto dni« ali »Pri belem konjičku« II. del se imenuje burka v treh dejanjih, ki jo priredi Ljudski oder danes na pustni torek ob pol 8. uri zvečer v Ljudskem domu. Vstopnice se dobijo danes dopoldne do 12. ure v predprodnji v trgovini Nove založbe na Kongresnem trgu nasproti Zvezde in v trafikah gospe Modic v Kopitarjevi ulici. Zvečer pa od 6. ure dalje pri blagajni v Ljudskem domu.

Ij Konferenca katehetov bo v sredo 9. febr. ob petih popoldne v posvetovalnici Jugoslov. tiskarne. — Razgovor bo o sestavi veronaučne knjige za 4. razred srednjih (in meščanskih) šol. Ref. prof. Pavlin. — Določili se bodo spovedni dnevi za mladino ljubljanskih ljudskih, meščanskih in srednjih šol.

Ij Poročila sta se 30. januarja v cerkvi sv. Petra gospod Ivan Račič, železn. uradnik z gđ. Tonči Šehoff.

Ij Gg. popisni komisariji za Ljubljano in Spodnjo Šiško, ki še niso predložili v pregled opisnih krogov in sumarnih pregledov, naj te ne mudoma predložijo v pregled v mestni posvetovalnici. Razen teh naj se zglašajo takoj še popisni komisariji sledečih popisnih krogov in sicer: št. 5, 7, 10, 16, 18, 22, 23, 24, 30, 36, 42, 44, 48, 53, 59, 60, 63, 73, 76, 79, 83, 85, 94, 98, 104, 107, 112, 120, 126, 129, 131, 139, 140, 142, 156, 160, 170, 172, 174, 189 in 194. Ker posamične stranke še vedno same prinašajo na magistrat popisne pole, naj gg. komisariji še ne zaključijo opisnih krogov in kontrolnih pol, da se pozneje zglašeni še naknadno vpšejo.

Najnovejša poročila.

DR. VESNIČEV DRŽAVNIŠKI GOVOR.

Belgrad, 7. febr. (Izv.) Na današnji seji ustavnega odbora je skušal dr. Milenko Vesnič opravičevati nesolidni govor Marka Trifkovića na seji od petka. More se naglašati, da je dr. Vesnič ob tej priliki ponovno dokazal svojo liberalno kapitalistično stališče in svojo intolerantnost napram Hrvatim in Slovencem. Izjavil je med drugim tudi naslednje: Ustava mora biti čim krajša, vsled česar ne more pristati na predlog posl. Avramovića in Divaca, da se vstavijo vanjo členi o socialno-gospodarskih vprašanjih. Nasa ustara mora imeti konstruktivni značaj. Danes se nimamo boriti za politično svobodo, ker nimamo vlade niti vladarja, ki bi zabra-njeval politično svobodo. Istotako nimamo vzroka, da se borimo za socialno-gospodarsko svobodo. Mi smo kmetijski narod in ne smemo postaviti zaprek razvoju kapitala in industrije. Stališče Hrvatov in Slovencev napram državnim organizacijam je podedovano iz časa vlade Mažarova in Nemceva. Hrvati in Slovenci so bili v tem odgojeni, mi pa se moramo potruditi, da jih od tega osvobodimo.

Belgrad, 7. febr. (Izv.) Glede notranje ureditve države je izjavil dr. Vesnič nastopno: Pašičev ustavni načrt odgovarja potrebam in interesom našega naroda. Po mnogih bojih smo se ujediniili v eno državo, ker smo en narod. To smo tudi ve-

dno povdarjali pred narodnim forumom, ko smo stali pred njim. Srbsko vlado je v boju za ujedinijenje podpiral Jugoslovanski odbor. Narodno veče, ki je došlo koncem leta 1918. v Belgrad, ni moglo staviti nobenih novih pogojev in pogodb. To bi se moglo razumeti edinole v tem slučaju, da bi tedanja srbska vlada bila premagana, toda po zmagi srbske vojske se ni moglo pričakovati pogajanj z Narodnim večem. Srbija in Črna gora sta žrtvovali v tem slučaju svojo zastavo in grb. Večje žrtve od Srbije Hrvati in Slovenci ne morejo zahtevati.

DR. VOŠNJAK GOVORI

Belgrad, 7. febr. (Izv.) Na današnji seji ustavotvornega odbora je govoril v imenu slovenske samostojne kmetijske stranke dr. Bogumil Vošnjak. V teku svojega govora je smatral za potrebno, da denuncira SLS in tako priporoči Srbom. Rekel je, da obstoja v Sloveniji črno-rumeni mentalitet, ki so ga po prevratu podpirale tudi vlade in na žalost je nudila pri tem tudi Srbija svojo podporo. Vsi narodni ljudje so pa menda zapostavljeni.

DR. VOŠNJAK PROTI KVALIFICIRANI VEČINI.

Belgrad, 7. februarja. (Izvirno) O krfski deklaraciji je izjavil dr. Vošnjak, da je bila to samo manifestacija, ki nima pravne podlage. Zemljoradniki in slovenska samostojna kmetijska stranka ne delajo nobenega vprašanja glede kvalificirane večine. Na Krfu se ni govorilo o plemenski kvalificirani večini. Bil je proti temu tako velik odpor, da se adalje o tej zadevi sploh ni govorilo. Govorilo se je samo o sumarični kvalificirani večini in sicer radi tega, ker je dr. Trumbić mislil, da se svetovna vojna ne bo tako končala, da bi došlo do našega integralnega narodnega ujedinijenja.

DR. VOŠNJAK POBIJA AVTONOMIJO SLOVENIJE.

Belgrad, 7. febr. (Izv.) O problemu pokrajini je izjavil dr. Vošnjak glede člena 13. krfskega pakta, da se govori v njem samo o samoupravnih enotah, ki imajo meje le z ozirom na gospodarske in kulturne razmere. Krfski pakt je uničil dežele Slovenije in zgodovino Hrvatske. Okoli 18.000 volivcev ga je pooblastilo k izjavi, da ni treba plemenske Slovenije. Protivi se plemenski avtonomiji sami, ker avtonomija ničesar ne pomenja. Mesti Ljubljana in Zagreb ne moreta biti plemenska centra nego samo državna.

>SENZACIONELE< GOVOR DR. VOŠNJAKA.

Belgrad, 7. februarja. (Izv.) Na današnji seji ustavnega odbora je dr. Vošnjak hotel napraviti senzacijo s tem, da je izjavil o SLS, češ, da je pri volitvah agitirala proti njemu, da se je pred leti oženil s Srbkinjo.

SAMOSTOJNI ZA CENTRALIZEM.

Belgrad, 7. februarja. (Izv.) Ves govor dr. Vošnjaka je jasno dokazal, da je slovenska samostojna kmetijska stranka samo privesek demokratske stranke in da zastopa stališče centralistične ureditve države.

IZ USTAVNEGA ODBORA.

Belgrad, 7. febr. (Izv.) Današnja seja ustavnega odbora se je pričela ob 9.30 dopoldne z dnevnim redom: »Načelna debata o Pašičevem ustavnem načrtu.« Predsedoval je dr. Tomljenović. V imenu zemljoradniškega kluba je govoril posl. Avramović, ki je naglašal, da je prešel čas boja za politično svobodo, ker so sedaj časi socialno-gospodarskih vprašanj. Danes se opušča koncepcija politične države in vse bolj prevladava stališče, da je država socialno-gospodarska organizacija. Kapitalizem je navalil v obliki bank, njihovih vaških oderuhov, vaških in verižniških trgovcev na kmetijski stan, vsled česar so kmetje uvideli, da se morajo kmetije organizirati za boj proti kapitalizmu. Ne smejo se zadovoljiti z ustavo, ki regulira samo politično življenje, dobiti smemo le tako ustavo, ki bo uredila tudi socialno-gospodarska vprašanja. Nadalje je posl. Avramović naglašal, da je zasebno imetje socialni pojav s socialnimi dolžnostmi in funkcijami.

BORZA.

LDU Zagreb, 7. febr. (ZNU) Borza Devize: Berlin 236—237.50, Italija 533 do 535, London 570—0, Newyork kabel 149 do 0, ček 146—148, Pariz izplačilo 1020 do 0, Praga 186.50—187, Švica 2300—0, Dunaj 21.30—21.50. Valute: Ameriški dolarji 144.50—145, avstrijske krone 24.50 do 25, bolgarski levi 165—0, carski rublji 0—70, češkoslovaške krone 173—175, francoski franki 985—1000, nepoleondori 472—482, nemške marke 230—231, rumunski leji 196—198, italijanske lire 515 do 520.

Dijaški vestnik.

d Sodalom akademski kongregacije in vsem katoliškim akademikom! Ker odpade jutri naš tedenski sestanek, prosim vse sodale in kat. akademike sploh, da se udeležijo danes med 13. in 14. uro čiščenja Najsvetejšega

v stolnici. Danes žrtvujejo mnogi dan in noč zaavi ter uživanju — mi pa posvetimo vsaj četrtinko ure Gospodu na altarju, ki tako težko pričakuje ravno akademikovi Korošec V., prelekt.

Prosveta.

pr Gostovanje Hudožestvenega teatra. A. P. Čehov: Črešnjev vrt. Kakor je pristen zvok izpod udarcev, ko zabijajo prtljago odhajajočih Ranjevskih in kot je pristna tema, ki pade v izpraznjeno sobo, ko ji zaslonijo okna, tako je resnična žalost ob slovesu in umiranje starega Firsa, na katerega je pozabila gospoda. Če tedaj hočemo govoriti o hudožestvenikih, govorimo samo o »Črešnjem vrtu«. In »Črešnjev vrt« Sezi globoko, pa ne prideš do dna, skušaj ločiti in trgati kosčke, pa ti snov začne rasti in segati čez glavo, čez obzorje, vzdigne te in zanesa, da se začneš potapljati. Katera ideja je rešena? Čehov sam je z molkom te drame umrl. Le približno je mogoče »Črešnjem vrtu« otehtati, če ga primerjamo z drugim delom Čehova. Odmerjene vzporednice v gradbi in osebah najdeš v »Stričku Vanji«, pa kar je tam enostavno, je v »Črešnjem vrtu« globoko in splošno. Resnica, ki odseva iz dela, je ravno ista, kot jo je ponovil Merežkovskij, zdi se mi, ravno v besedah o Čehovu: »Življenje ruske inteligence — je neprestana nesreča, večna tragedija.« Usodna tragedija, ki je imela toliko nasprotnikov, je zopet tu. — Ona je bila le anahronistično pobarvana, to pa je pristna, ker sega v preteklost, sedanjost in prihodnost. Črešnjev vrt stoji tu, kakor starodaven grajski park. Življenje generacij je v njem. Gospa Ranjevska in njen brat Gajev, zadnji privilegirancev, so zadolženi do grla; njih življenje pa je sanjarijenje in čustvovanje. Privilegiranci so presanjali preobrat, zato nujnost vsakdanjega reda neumljeno razbija po njih. Slovitemu črešnjevemu vrtu je usojeno, da pride v roke trgovcu Lopahinu, katerega oče je še tlačan Ranjevskim. Preko sanj in čustev gre sedanost, delo, rila in pod njo pada vse staro, častljivo. Z vrtom in gospodo izgine brez sledu velika družina dobrih starih poslov, razigrani hišeni in ekscentrični guvernant, vse dobro in slabo, brez razlike. Tragedije I. stran. Lopahin triumfira, njega je samo delo, človeški stroj je, napolcivilizirana prirodna sila — pa že ni več sam, proti njemu je tretji rod. Stari študent Petja Trofinov, ki ne živi za danes in zase, temveč govori o človeškem rodu čez dve- in tristo let. Tragedije II. stran. Tretja pa je najbližja prvi: Razume preteklost, najde zavestnikov v nji, a živi izven sedanjosti, Petja Trofinov, študent, je zmožen vere za dvesto let naprej, njegovo delo je zgolj iskanje resnice, star je, pa še ljubovnice nima. Tragedije III. stran. Kje je Čehov? Ali govori s silnim delavcem Lopahinom, ki premakne gnjila stoletja? Za njim pride smrt, vse, kar je lepo, umira. Ali pa morda veruje v Petjo Trofinova in v človeštvo čez tristo let? »Zdravstvuj staro življenje — zdravstvuj novo življenje!« vzklíkne Anja, hči Ranjevške, ob slovesu. Pogreb cele tradicije, slovo, solze, sredi kot steber orjaški Lopahin, a preko njega vera v novo življenje, kje odgovor? Lopahin je najmočnejše poudarjen, a za njim je molk, je, Anja in Trofinov. Le sekira po: smrt preteklosti, silo sedanjosti, jeki na padajo v bodočnost. Iz življenja v življenje, vedno pa je zadnji rod, ki je nesrečen — neprestana tragedija. In o hudožestvenikih? Saj smo govorili o njih, oni so bili Čehov. Fr. K.

Po sklepu lista.

Najnovejša politična. Belgrad 8. februarja. Zemljoradniški klub se pogaja z vlado za vstop v vlado.

Iz demokratskega kluba. Demokratski klub je včeraj korporativno prestopil v pravoslavje. Kot kandidat za patriarha v Sloveniji se imenuje g. Gregor Žerjav. V tem slučaju se odpove vsemu političnemu delovanju in posveti izključno cerkvenemu vprašanju, za katerega ima poseben talent. Baže pripravljajo bodoči patriarh že zdaj svojo prvo poslanico, ki se bo pečala s klerikalnim zmajem.

Odpust nepotrebnega uradništva. Belgrad, 8. februarja. Klub demokratskih ministrov na razpoloženju je sklenil, da se iz vseh ministrstev odpuste vsi od njih imenovani uradniki. Čujemo, da je dr. Žerjav proti temu sklepu vložil pri vladi svoj energičen protest.

Uradne vesti. Dvorni svetnik dr. Skaberné je imenovan za ravnatelja prosvetnega odbora v Kakanici za plemo Malisarov. Rezervni poročnik dr. Kukoslav Vekovec je vpoklican na dvomesečno orožno vaje v Albanijo (kakor čujemo, že hudo veča. Op. ured.) Nadzornik Luka Jelenc je imenovan za pisara III. klase v višjem šolskem svetu za Macedonijo s plačo dvornega svetnika. Jugobor Demokratović iz Ljubljane je sprejel službo »štetičpucera« na dvoru podkralja Pribizara Svetovića.

Belgrad. Dvorni svetnik dr. Skaberné je odlikovan z redom Prašnega Omela. Nosi se okoli vratu nad črnim frakom.

Ljubljana. V prosvetni odbor poverjenišva za uk v Sloveniji se kooptira g. Janez Zgaga kot ekspert za vzgojo v svobodomiselnem duhu.

Ljubljana, 8. febr. Današnja sokolska maskerada »Ob luninem svitu« se ne vrši, ker luna — štrajka. Vsi pregovori so bili brezuspešni, ker luna trdovratno vztraja na — mlaju.

Ljubljana 8. Pri deželnem sodišču v Ljubljani je vložil g. dr. I. C. Oblak tožbo proti raznašalki »Večernega lista«, ker je o njem raznašala humoristične vesti.

Maribor, 8. februarja. Gospod komunist Črežvičaja je imenovan za urednika »Slovenskega Gospodarja«.

Visoko odlikovanje. Poroča se nam, da je bil Adolf Ribnikar odlikovan z visokim redom na — fantovskem plesu.

Moje načelo. Najlažje se človek izkoplje iz blata, ako druge vanj potlači. Dr. I. C. O.

Utrinek. Kdor ima uspeh na lovu za srečo, navadno pozabi one, ki so mu bili za gonjače. Adolf R.

Najboljši dovtip letošnjega pusta je v »Posebni izdaji« Sokola, ki obstoji v tem, da dovtipa sploh ni nobenega.

Gospodarstvo.

Vladimir Miselj:

Narodno gospodarstvo in socialni problem.

Lahko trdimo, da je pri nas malo ljudi, ki se borijo z ekonomijo kot znanostjo in njenimi odnosi s socialnimi problemi. In vendar so ti odnosi najvažnejši za vsak narod. Največje je pač število tistih, ki pohajajo v ekonomske fakultete z namenom, da bodo dobri trgovci, ravnatelji bank itd.; nekaj jih je, ki se lotijo študija radi študija samega; malo pa je tistih, ki bi dobili nagib k tej stroki potem, ko so videli siromašne dele mesta ali pa naše zapuščene vasi.

Te besede so nasveti in so namenjene v prvi vrsti naši visokošolski mladini; v njih bo našla samo nekoliko smeri za študij. Velika vojna je popolnoma izpremenila politične in gospodarske razmere. Mogočna carstva, o katerih obstoju ni nihče dvomil še začetkom vojne, so se zrušila, kronane glave so šle v prognanstvo, novi narodi so vstali iz ruševin. Države, gospodarsko bogate pred vojno, so izgubile velika prirodna bogastva, in sosedje so obogateli na njih račun. Nove gospodarske in politične ideje so se pojavile vsepovsod in vsi narodi hočejo obogateti čez noč. Hočejo obogateti na vsak način, kakor so se širile države pred vojno zveste sebičnemu načelu: my country right or wrong, kakor pravijo Angličji: kaj me briga, samo da je v prid moji državi. Vemo, kam nas je dovelo ravnanje velesil, zgrajeno na tem načelu, in ni dvoma, da nas bo tudi to nevarno ravnanje v gospodarski sferi v državah samih privelo do gospodarskega klanja, do borbe na noč med organiziranim delavstvom in vsemočnimi trusti in drugimi organizacijami velekapitala — ako lek ne bo prišel kmalu.

Ali to samo mimogrede! Dejstvo je, da je pri nas še mnogo ljudi, ki gledajo na nove pojave n. pr. na želje delavskih mas in vseh tistih, ki so imeli do vojne ravno dovolj, za životarjenje, da si izboljšajo svoj položaj, s sovraštvom in hočejo priklicati stare razmere. Meni se zdi njihov klic brezuspešen, ker stare razmere se ne dajo več pričarati na dan; prevelike izpremembe so se že izvršile.

Ekonomistu se nudijo v prvi vrsti take glavna vprašanja, na katera bo moral najti odgovor:

1. Kako napraviti konec slabemu gospodarskemu stanju v Evropi: počasnemu hiranju mladih sil, ponekod celo umiranju,

2. kako sanirati porušeno finančno stanje evropskih držav in izplačati gromadne dolgove,

3. kako odpomoči vsesplošnemu nezadovoljstvu z gospodarskimi razmerami.

Ekonomist bo iskal zvezo med temi vprašanji in se vprašal, v koliko so ti pojavi krivi splošnemu nezadovoljstvu; pri iskanju pa bo imel vedno na umu, da leži na dnu vseh zahtev po izboljšanju položaja osnovno pravo človeka in pa da je najvažnejši ekonomski faktor človek.

Točka, okoli katere se bodo sukala vsa ekonomska vprašanja, pa bo narodno bogastvo. Vprašal se bo torej po vzrokih, zakaj je taisto ponekod tako neenako razdeljeno. Anglički profesor ekonomije in najboljši statistik prof. Bowley v Londonu mu bo povedal, da so bili v Angliji prihodki iz narodnega bogastva podeljeni takole: 1/4 (eni devetini) prebivalstva Anglije gre skoro polovica prihodkov iz cele narodne dividende, ostalim devetinam pa druga polovica. Tako je bilo v Angliji tik pred svetovno vojno (v: Dr. Bowley: The division of the product of industry).

Za marsikogar te številke ne bodo imele nobenega pomena: ekonomist pa bo videl, koliko milijonov je v Angliji do vojne žalostno životarlilo in našel bo odgovor na mnogoteri pojav v sedanjem angleškem življenju.

Ker smo tudi mi šli do vojne in hodimo še sedaj v smeri zapadnih narodov, bo ekonomist poizkušal najti statistične podatke tudi za našo zemljo in bo potem iskal leka.

V to svrhu bo študiral pravo in socialno zakonodajo in videl, kako prehajajo imetja od državljana na državljana, v koliko brani država delavca: ali imamo zavarovanje proti nezgodam, za bolezen, nezaposlenosti itd. Biologija pa ga bo poučila, kako se razne lastnosti podedujejo itd.

Pri reševanju vseh teh socialnih problemov pa je potrebna previdnost. Navedem samo besede angleškega ekonomista dr. Marshalla:

>Končni cilj (socialne znanosti) ni, da postavi ekonomske doktrine: te ostanejo političnim pristašem in učiteljem osnovnih pojmov. Postaviti moramo principe iz poročil in analiz in jih aplicirati tako točno, da se bodo tisti, ki iščejo znanost radi nje same, vse bolj strinjali s splošnim značajem smeri, katere moramo pričakovati od katerekoli vrste pogovora in da se bodo celo v nekoliko strinjali z akcijo, najprimernejšo tem pogojem. V socialnih znanostih leži še neka posebna težkoča. Nihče ne more imeti v izdatni meri neposrednih informacij o razmerah in dejstvih, ki se kažejo katerekoli oddaljenosti; zato mora biti nezaupnost dolžnost vsakega učenjaka itd. (v. dr. Alfred Marshall: Industry and Trade.)

Ali vsi ti nasveti ostanejo brezuspešni,

ako učenjaka ne spremlja pri reševanju socialnih problemov živa domišljija. Brez nje bo podoben tistemu uradniku v vojnem ministertvu, ki je dan za dnevom prešteval gubitke na fronti in beležil in vzklikal: 1000 mrtvih! kakor bi rekel: Sinoči sem izgubil pri tarokul!

Ta živa domišljija, prepojena s čustvom pravega kavalirstva napram slabijim slojem naše družbe, je torej osnovni pogoj, ako hoče ta študij koristiti človeštvu.

Spominjam se besed prof. pol. ekonomije kembridške univerze Pigona, ki jih je zaklical Angležem že leta 1915, po svoji vrnitvi z italijanske fronte:

>Ako bodo narodi, v strahu pred ponovnim konfliktom, trošili svoje sile na blazne vojne priprave na suhem, na morju in v zraku, ali pa bo njihov razum premagala strast in ne bodo hoteli kupovati eden od drugega stvari, ki so jim potrebne in ki jih njihov sovražnik spretno izdeluje, potem ni misliti na skorajšnje gospodarsko zboljšanje in gospodarski napredek bo oviran. Ako pa bo stopil na mesto bahanja z zmago in vpija za maščevanjem resničen mir, in bo prinesel s seboj mir čustva in se bo ta mir čustva utelesil v življenje resničnih dobrih sosednih odnošajev, potem ne bo zlo v ekonomski sferi

nepopravljivo in morda delo ni bilo popolnoma zaman. Porušena tvornica civilizacije se bo morda vendar-le dala zgraditi — preko grobov naših prijateljev.

Pripominjam, da so bile te pogumne besede, zapisane takrat, ko je najbolj vihral bojni bes, izzvale silno ogorčenje v angleški javnosti. Toda učenjak se jih ni ustrašil napisati. Zraven previdnosti torej tudi poguma in to tudi ob usodni uri!

g Uradni dan trgovske in obrtniške zbornice se vrši v Mariboru v sredo, dne 9. februarja t. l. od 9. do 12. ure dopoldne v prostorih trgovskega gremija v Mariboru, Jurčičeva ulica 9, II. nadstropje.

JUGOSLOV. KNJIGARNA V LJUBLJANI.

P. Angelik Hribar: >Postni in velikonočni napevci za mešani zbor. Part. K 20.—, glasovi (dva skupaj) po K 6.— Na vsestranske želje naših cerkvenih zborov je izdala Jugoslov. knjigarna v novem natisu omenjene postne pesmi, katere je prištevati med najlepše tovrstne napeve, kar jih premoremo Slovenci in kar jih je sploh pokojni P. Angelik zložil, dasi je bil plodovit skladatelj. Ocenjevati in priporočati jih posebej je odveč; saj

je bil P. Angelik eden naših najbolj priljubljenih skladateljev in je znan kot tak široko naše domovine. Cena je za sedanje razmere prav solidna in n.kakor pretirana.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. v. s.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Velikost oblaka v C	Nebo, vetrovi	Pojavnosti v mil.
8.2. 21 h	729.9	2	0-6	dež j.	—
4.2. 7 h	729.4	1-6	1	obl.	—
4.2. 14 h	730.8	2-6	0-7	sneg j. v.	—
4.2. 21 h	730.6	1-9	0-8	obl.	—
5.2. 7 h	730.9	0-9	0-5	d. jas. s.	—
5.2. 14 h	732.2	5-5	1-1	jasno	—

6 litrov svežega mleka dnevno za stranko v Spodnji Šiški. Vprašati v Zormanovi trgovini. 421

Za dvakratno objavo v jednu se računa 8 kron.)

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v jednu se računa 8 kron.)

ELEKTROTEHNIKA
»Svetla«, Mestni trg 25.
Verbaj A., Linhartova ulica 4.
FOTOGRAFSKI ATELJE:
Grabec Franjo, Miklošičeva c. 6.
JAVNA SKLADIŠČA
»Balkan«, L. Ljublj. javno sklad., Dunajska c. 33. (Tel. 366.)
KLEPARJI
Korn T., Poljanska cesta 8.
Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.

KNJIGARNE
Jugoslov. knjigarna, Pred škofijo.
KNJIGOVEZNICE
Knjigoveznica K. T. D., Kopitarjeva ulica št. 6.
KONFEKCIJSKE TRGOVINE
Olup Josip, Pod Trančo.
LEKARNE
»Pri Mariji Pomažaj«, Reslj. c. 1.
MODNI SALONI
Götzl Marija, Zidovska ul. 8 in 7.

PARFUMERIJE IN KOSMETIKA
»Uranus«, Mestni trg 11.
TRGOVINE S PAPIRJE
»Uranus«, Mestni trg 11.
SLIKE ZA LEGITIMACIJE.
Hibšer Hugon, fotograf, Valvazorjev trg 7, naspr. Križ. cerkve.
SOBNO SLIKARSTVO
Žuran Martin, Mestni trg 12.

STAVBENA PODJETJA
Treo Viljem, arhitekt, mestni stavbenik, Gosposvetska cesta 10.
Jakob Vodopivec, Zagorje ob Savi.
SPEDICIJSKA PODJETJA
»Balkan«, Dunaj. c. 33. (Tel. 366.)
Uher F. & A., Šelenburgova ulica 4. (Tel. 117.)
TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO
Černe Lud., Wolfova ulica 3.
Pakič Ivan, Stari trg št. 20.

TRGOV. Z DEZN. IN SOLNCN.
Mikuš L., Mestni trg 15.
TRGOVINE Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM.
Erjavac & Turk pri »zlati lopati«. Valvazorjev trg št. 7.
Sušnik Alojzij, Zaloška cesta 21.
ZALOGA POHISTVA.
F. Fajdica sin., Sv. Petra cesta 17.
ZALOGA VOLNENIH IN SVILENIH SIT.
Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

Hlapec v oskrbo več krav se sprejme, kateri bi imel veselje do molže. Vojašine mora biti prost, a je lahko vojni invalid. Fantje z dobrimi spricvali se imajo obrniti na Kart. samostan, Pleterje, p. Št. Jernej. 351

Učenca s primerno šolsko izobrazbo sprejme v trgovino mešanega blaga Pavel Kunstek, šturje pri Ajdovščini, Julijska Benečja.

Iščem sobo s hrano pri boljši rodbini. Ponudbe pod »Pisamcam dobro 436.«

Proda se pisalna miza in en mali skoraj nova »D. IVAN«. Prisojna ulica 3, vrata 7.

Dobra šivilja išče dela, gre tudi v hišo. Ponudbe na upravnistvo pod šivilja 436.

Deklica 15 letna želi mesta učenke v trgovino. Naslov pove uprava lista pod št. 433.

Kupim takoj hišo z velikim travnikom ali velikim vrtom v bližini Ljubljane. Naslov pod »BODOČNOST« pošto ležeče Radovljica.

Pianino, popolnoma nov, krasen glas, se ceno proda. Vprašati: Ljubljana, Miklošičeva cesta 4, gostilna.

Vrtinarji! ki ste za prelojo dobrih semen merodajni, sporočamo, da so nam semena iz inozemstva pravkar dospela. Ista oddajamo z največ mogočo garancijo. Cenik pošljemo na zahtevo. Trgov. na s. semeni Sever & Comp., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Sprejem v trajno delo dobro izurjenega mizarkega pomočnika. A. Čufer, Jesenice, Gor. r. jsko. —

Nadmlinaria sprejme valjčni mlin. — Neoženjeni imajo prednost. — Naslov pove iz prijaznosti uprava pod št. 3-2.

Lepa jabo ka po K 6.50 in 7.50 kg razpošilja od 50 kg dalje po povzetju J. Razboršek, Šmarina pr. 413

F. Pečenko
galanterija in manufaktura
sedaj
Turjaški trg šte. 1.
Tovarna kravet Hribar v Slov. Gradcu išče stalnega

potnika za Jugoslavijo in korespondentinjo
Ponudbe z opisi dosedanjega službovanja in zahtevno plače na gornji naslov.

Koruza za krmu
po K 300 — za 100 kg razproda dokler traja zaloga tvrčka I. Augusta, Dunajska cesta 36

Blagajničarka
se sprejme takoj v špecerijsko trgovino v Ljubljani. Ponudbe pod šifro »Blagajničarka« na Anon. inf. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo n. 6.

Zelo lepe ciprese za grobove vrtno obrezovalne ograje (visočina 1 do 2 m) se oddajo samo v večjih množinah. Vprašanja na upravnistvo pod št. 456.

PRAGE (švelarje)

borove, bukove in hrastove, drva in ogilje, kupi po najvišji ceni Fr. Škrbec, Miklošičeva cesta šte. 8/I. — (nasproti hotela »UNION«.)

Posestvo

kupim na Kranjskem. — Glavne fev: v lepem zdravem kraju ugod dom dobra gospodarska poslojpa. — 2. Išč vsaj nekoliko oralov. Čim več tem. ojs. Električni in vodovod posebno vso. — Ponudbe naj dobro opiše celi objekt in navedo zadnjo ceno, ter se pošljejo na: upravo Slovenca pod šifro Posestvo 402. Diskretna strogo zadržana.

Razpis.

Pri državnem zdravilišču v Rogaški Slatini se oddajo po javnem razpisu za zdraviliško dobo leta 1921, 1922 in 1923 nastopni trgovski in obrtni prostori:

1. Modna trgovina za dame in gospode z inventarjem.
2. Trgovina z zlatnino in srebrnino, urarskimi in optičnimi predmeti brez inventarja.
3. Trgovina za modistko brez inventarja.

Ponudbeni pogoji so zapopačeni v Uradnem listu šte. 132 z dne 17. novembra 1920. Pismene pravilno kolekovane ponudbe je vložiti do dne 5. marca 1921 pri ravnateljstvu zdravilišča v Rogaški Slatini.

Ravnateljstvo drž. zdravilišča
Rogaška Slatina.

imam na zalogi več sto hektolitrov izbornega
rudečega dolenjca
leta 1920 a K 19.— za 1 liter.
MILKO JESIN,
veletrgovina vina, Rudnik-Ljubljana.

Dostavek k Vabilu

Delniške družbe kranjskih parnih opekaren v Trnovem pri Ilirski Bistrici.

DNEVNI RED:

- St. 1. se glasi pravilno: Poročilo in položitev računskega sklepa za poslovna leta 1918, 1919 in 1920 po upravnem svetu.
- St. 6. — premeba pravil — se doda točka d) razne spremembe z ozirom na spremenjeni položaj.

TVORNICI KEKSOV, PREPECENCEV, OBLATOV IN VEFELJNOV
V. BIZJAK IN DRUG priporoča svoje
ROGAŠKA SLATINA fine izdelke.

Moške klobuke

priporoča

G. klobučarjem in trgovcem pošiljam na zahtevo vzorce.
Čadež - Ljubljana
Mestni trg.

Kapital: K 20,000,000.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog K 6,000,000.

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJ-KULANTNEJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA